

Opfordring fra forskellige Sider, og at jeg var overbevist om, at Meningen deraf var den, at naar blot Sagen holdtes i Live, kunde den hurtigt finde en Afgjærelse, som Regjeringen kunde gaa ind paa. Det fastholder jeg endnu, og jeg giver i den Retning det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) Ret i, at han og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Billé) havde i Finantsudvalget udvejlet saadanne Udtalelser i det hele Udvalgs Raahjør, at Stemningen fra begge Sider var særdeles imødekommende. Men, læg Mærke til, hvorfor det kunde komme til at lyde noget anderledes her mod Slutningen. Dette var nemlig meget naturligt, efter at der var kommet en hel anden Stemning hos Mindretallet af Høire i Finantsudvalget til Stede. Der var aldeles ikke mere Tale om nogen Smødekommun, og saa tog man, som man siger, Steen i den anden Haand, og saa var der ikke den Art af Beredvillighed som tidligere. Naar man imidlertid tager Rigsdagstidenden for sig og læser, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har sagt, saa vil man kunne erkjende to Ting. Det ene er, at han endnu havde den samme Beredvillighed til at forhandle angaaende denne Sag og til at bevilge, og det Andet er, at hans Udtalelse var af den tvivlsomme Natur, at den meget let kunde misforstaaes fra Regjeringens Side. Det er Noget, Ingen kan negte, naar man vil se upartist paa Sagen. Jeg udtaler nu ikke dette for at skifte Ret mellem den ene og den anden; men da jeg har indbragt et Forslag i Thinget med den Udtalelse og under den Forudsætning, at det indbragtes efter bestemt Opfordring fra tre forskellige Partiers Side, vil jeg ikke staa som den, der har faret med Snaf.

Jeg vil iøvrigt tillade mig et Par Bemærkninger i Anledning af den politiske Diskussion, der har fundet Sted her i Thinget. Det skal ikke blive vidtløftigt, thi naar man er det allermindste Mindretal i Salen, skal man ikke misbruge Tiden for de mægtige Kræfter, som ere til Stede. Man bliver jo tidt ikke vel hørt. Naar jeg har været Vidne til Diskussionen her og har hørt de vigtigste Høire for de tre Partier, saa har jeg fundet, at der var kun Et, hvorom de alle vare enige, nemlig at Ingen af dem havde Skyld i den Stilling, hvori vi ere komne. Jeg skal ogsaa gjerne indrømme, at de til Dels kunne have Ret, thi den virkelige Grund ligger lidt længere borte, nemlig i, at vi have en Forsatning, som i og for sig indeholder en Umulighed, idet der ikke er noget konstitutionelt Middel, hvorved der kan tilvebringes Overensstemmelse mellem de Kræfter, der skulle tilveibringe Lovene her i Landet. Et har hver af disse tre Faktorer Magt til, nemlig til at forhindre, at der kan ske noget som helst Nyttigt for vort ulykkelige Fædreland; men hvor er den af dem, der har Magt til ved sin egen Indflydelse at sætte noget Nyttigt igjennem? Den

Ene, der gjør nogle Skridt i den Henseende, som kunde have en vis Nytte, naar man bortser fra visse andre Sider deraf, er Regjeringen. Den optræder undertiden som Belgjører, f. Ex. mod Lærerstandens her i Landet, som Belgjører mod en vis Del af Statsudgifterne, saa at de ikke blive slet saa store, idet den beklipper Præstkaldbene. Det roser jeg meget, at den bringer disse urimelig store Udgifter, hvor de findes, noget ned. Men ganske vist er Maaden, hvorpaa det sker, ikke ganske den, man ønsker, der skal bruges i et konstitutionelt Land. Naar Landet ikke kan faae en Finantslov, optræder Regjeringen som Landets Belgjører og giver en provisorisk Finantslov. Men det er jo ganske vist ogsaa af den Slags Belgjeringer, som kan have sin store svage Side og maasse kan forðære det Hele, naar det bliver gjentaget (Holfstein-Ledreborg; Randers—Grenaa-Banen). Ja, den holder jeg meget af bliver hjulpen, og det glæder mig, naar der vises en Belgjering mod den; thi jeg er en Fjende af, at en Egn, naar den i Henshold til en bestaaende Lov er gaaet ind paa at tilveibringe Midler til Anlæget af en Jernbane, saa, naar Løbernes Ugunst kommer, absolut skal klædes fuldstændig af, saaledes som det var Hensigten fra flere Sider, at det skulde ske. Hvad den konstitutionelle Side af Sagen angaar, kan den jo senere komme til at ligge for, og den skal jeg derfor ikke gaa ind paa nu. Men jeg siger derimod: Hvad har Landsthinget gjort siden 1866 med den Grundlov, og hvad har Folkethinget eller Regjeringen gjort, som for en Betragtning, der hviler paa det konstitutionelle Grundlag, har været til Nytte for Landet. Det vil jeg tillade mig frit at spørge om, og jeg tror, man skal komme til at se, at det er et Minimum af Nytte, de have gjort. Nu er det vel blevet sagt her af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holfstein-Ledreborg), at man maatte fortsætte den parlamentariske Raup. Jeg veed ikke ganske nøie, paa hvilken Maade det skulde være; det tør jeg ikke bestemt sige, thi der har været visse Reservationer, saavel fra hans Side, som fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), idet de have paaveraabt sig, at de vare nu Minoriteter. Det er altsaa muligt, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds vil slaa ind paa den samme Vej, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, nemlig den, at hvis der kommer nogen Leilighed til at gjøre nogen Nytte ved en eller anden Lov, vil han kunne gaa med dertil, selv om vi blive ved at beholde de uene Regjering, fordi det i det Hele er nyttigt at faae gjort Noget; men jeg veed ikke, om han har udtalt sig saaledes. Dersom det blot er en Forsættelse af denne theoretiske konstitutionelle Magtstrid, der skal finde Sted, vil jeg sige, at det beklager jeg. Der er fult af Udset af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 5te